

Život a doba Karla IV.

MGR. EVA MALÁ
UČIVO PRO 4. ROČNÍK ZŠ
(ZPRACOVÁNO DLE UČEBNICE ALTER,
1995,AUTOR PH.DR. JOSEF HARNA, CSC. A
KOL.

Doba vlády Lucemburků

- Asi 300 let vládli na našem území Přemyslovci
- Roku 1306 byl Václav III. v Olomouci zavražděn
- Rod Přemyslovců tím vymřel po meči
- Jeho sestra Eliška Přemyslovna(17 let) si vzala za muže Jana Lucemburského (13 let).
- Mladý král Jan začal vládnout na našem území, ale neměl k naší zemi příliš dobrý vztah, a tak je v našich dějinách označován jako KRÁL CIZINEC.

Jan Lucemburský- král rytíř

- Naši zemi neměl moc rád
- Nerozuměl si se svou ženou Eliškou
- Do Čech se vracel hlavně pro peníze
- Stále cestoval, pobýval často na cizích dvorech
- Zúčastnil se mnoha válek, byl ale i dobrý diplomat- uměl vyjednávat
- Byl rytíř srdcem i duší, miloval turnaje
Před poslední bitvou řekl: „Toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal.“
-téměř oslepl, ale jel do bitvy u Kresčaku(1346) a zde padl

Mládí Karla IV.

- Do sedmi let pobýval u matky Elišky Přemyslovny- narodil se jako Václav
- Potom jej otec odvezl do Francie- vychovávali ho jako budoucího vládce u kmotra Karla
- Dostal zde nové jméno Karel IV.
- Uměl číst, psát
- Znal francouzštinu, italštinu, němčinu a latinu,
- Otec ho poslal do itálie, aby nabyl vojenských a diplomatických zkušeností
- Česká šlechta žádala, aby se vrátil do Čech jako panovník

První činy na území Čech

Stav naší země po návratu markraběte Karla IV.

- Matka již nežila
- Země zchudlá, obchod vázl
- Lidé nespokojení, nebyl řád, loupilo se
- Pražský hrad neobyvatelný
- Majetek krále zadlužený

První úspěchy Karla IV.

- Vykupoval zpět statky, které jeho otec zadlužil
- Znovu se naučil česky
- Dal povýšit pražské biskupství na arcibiskupství- byl zadobře s církví
- Stal se českým králem

Úspěchy Otce vlasti- Karla IV.

- **Nechal opravit Pražský hrad**
- -nové opevnění(hladová zeď- práce pro chudý lid)
- -nový královský palác
- -Katedrála sv. Víta
- **Karlův most** místo Juditina mostu –obr. 1
- **Nové Město pražské**- moderní ulice,nové domy, kostely,kláštery
- **Hrad Karlštejn**- zde byly uloženy korunovační klenoty(ženy nemohly do kaple sv. Kříže) –obr. 2
- **Universita Karlova**(první universita ve střední Evropě)- podporoval vzdělanost – obr. 3
- Stal se císařem Svaté říše římské- několik evropských států-v jejich čele stál ten, kdo byl nejvyšší světský vládce.

Karlův most

Karlštejn

Universita Karlova

Osobní vlastnosti a život panovníka

- Byl asi 173 cm vysoký, střední postavy, trochu přihrbený- v mládí spadl z koně
- Pobožný, dbal na mravní zásady
- Raději vyjednával než bojoval
- Zemřel na lůžku ve věku 62 let (1378)
- Byl pohřben do královské hrobky v chrámu sv. Víta
- první žena Blanka z Valois
- Anna Falcká
- Anna Svídnická(matka syna Václava IV)
- Alžběta Pomořanská(prý lámala meče)- matka syna Zikmunda

Konec

Testové otázky:

- Jak se jmenovali rodiče Karla IV.? (Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský)
- Kde byl vzděláván? (ve Francii)
- Co záslužného udělal pro Čechy? (výstavba pražského hradu, Nového Města pražského, Karlova mostu, Karlštejna, university...)
- Jakým způsobem získával území? (diplomacii a sňatky)
- Co víme o jeho osobnosti? (byl velmi vzdělaný, pobožný, byl 173 cm vysoký, chodil příkrčený)
- Jakým způsobem zemřel? (přirozenou smrtí v 62 letech)

Citace:

- Stříbrná, I.: Vlastivěda 4, Nová škola, s. r. o.
  - <http://www.quido.cz/osobnosti/karel.htm>
- <http://druidova.mysteria.cz/HISTORIE/KAREL4.htm>
  - <http://www.chdk.cz/akce.php>